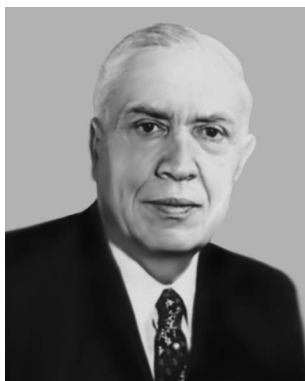


О. М. Івасишин

## Гриднєв Віталій Никифорович



**ГРИДНЄВ Віталій Никифорович** (25. 07 (07. 08). 1908, с. Уварово, нині місто Тамбов. обл., РФ – 20. 06. 1990, Київ) – металофізик. Батько [Н. Гриднєвої](#). Доктор технічних наук (1947), професор (1948), академік АН УРСР (1967). Заслужений діяч науки і техніки УРСР (1982). Держ. премії УРСР у галузі н. і т. (1974, 1981). Державна премія СРСР у галузі н. і т. (1986). Премія ім. К. Синельникова АН УРСР (1988). Державні нагороди СРСР. Закін. Пн.-Кавказ. металург. інститут (м. Новочеркаськ, РФ; 1930). Працював 1930–41 у Дніпроп. металург. інституті; 1941–45 – доцент Магнітогор. гірн.-металург. інституту (РФ) та нач. н.-д. терміч. лаб. Магнітогор. металург. комбінату; 1945–55 – у Київ. політех. інституті; 1948–55 – завідувач кафедри терміч. обробки металів, 1952–55 – ректор. Від 1955 – в Інституті металофізики АН УРСР (Київ): 1955–85 – директор, 1955–87 – зав. термофіз. відділу (від 1966 – відділ фіз. основ міцності, від 1974 – відділ фізики міцності, від 1981 – відділ фізики швидкіс. термозміцнення сталей і сплавів), від 1987 – радник дирекції; водночас 1957–61 – голова Відділ. фіз.-мат. н. АН УРСР та 1970–82 – академік-секр. Відділ. фізики і астрономії АН УРСР. Створив наук. школу з фізики фазових перетворень в нерівноваж. умовах. Досліджував метастабільні стани в металіч. матеріалах, які утворюються при фазових та структур. перетвореннях. Запропонував комплекс досконалих методів фіз. експерименту, за допомогою яких одержав фундам. результати з механізму фазових перетворень при великих швидкостях нагрівання сталей та тугоплав. матеріалів, розробив технол. процеси якісно нового рівня, які знайшли широке застосування у промисловості. Відкритий ним ефект стабілізації критич. точки перетвор. перліту при підвищ. швидкості нагріву увійшов до наук. літ-ри під назвою «ефект Гриднєва»; відкриттям є встановлення факту зворотності мартенсит. перетворення у залізовуглецевих сплавах. 1979–85 – гол. ред. ж. «*Металофізика*».

## Основні праці

Растворимость углерода в  $\alpha$ -железе // ЖТФ. 1946. Т. 16, вып. 8; Строение стыка ферритного зерна // Тр. Ин-та черной металлургии. 1948. № 2; Физические основы электротермического упрочнения стали. К., 1973 (співавтор); Прочность и пластичность холоднодеформированной стали. К., 1974 (співавтор); Фазовые и структурные изменения в железоуглеродистых сплавах при высоких скоростях нагрева. К., 1975; Технологические основы электротермической обработки стали. К., 1977 (співавтор); Физические основы скоростного термоупрочнения титановых сплавов. К., 1986.

## Рекомендована література

1. Институт металофізики. К., 1985;
2. Виталий Никифорович Гриднев. К., 1988;
3. В. Н. Гриднев. Жизнь и деятельность. Воспоминания. Избранные труды. К., 2003.

### Бібліографічний опис:

Гриднів Віталій Никифорович / О. М. Івасишин // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-27223>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).